

FIETSERBOND RHENEN
NIEUWSBRIEF 4
APRIL 2024

Nieuwsbrief 4 van Fietsersbond Rhenen

Voorjaar! Er wordt weer druk aan de weg gewerkt, en er worden nieuwe projecten gestart. Als Fietsersbond Rhenen proberen wij gemeente Rhenen te bewegen om de wegen fietsvriendelijker te maken. Dat gaat héél langzaam. De wil is er, en op papier is het beleid flink verbeterd, maar de praktijk blijkt toch elke keer weerbarstig. Daarom is onze kritische rol zo belangrijk!

In dit nummer weer een overzicht van wat er speelt in Achterberg, Elst en Rhenen. Daarnaast lichten we onze eigen plannen voor dit jaar toe. We hebben een achtergrondartikel over het veel te hoge aantal verkeersdoden. En natuurlijk weer een rare frats.

Actueel

Kruising N233 met Bergweg/Achterbergsestraatweg

In maart hebben de gemeente en provincie een schetsplan gepresenteerd om deze nare kruising (een van de grootste knelpunten in Rhenen) wat veiliger te maken. Binnen de beperkte mogelijkheden geen slecht plan, maar met nogal wat impact op de omgeving. En een gelijkvloerse oversteek van zo'n bijna-snelweg blijft altijd onaantrekkelijk.

Helaas ging er veel fout in de communicatie waardoor het leek of het een slikken-of-stikken plan was, terwijl uitgebreide participatie nog moest beginnen. Dit leidde tot veel boze reacties van omwonenden. Het ontwerp is "terug naar de tekentafel".

We schreven hierover eerder in een mail naar al onze leden. Op dit moment weten we nog niet hoe dit verder gaat. Maar voorlopig wordt deze kruising dus niet veiliger.

Het Binnenveld

De verkeersonveiligheid in het Binnenveld is een al héél lang slepend probleem. Hoge snelheden op smalle wegen, veel sluipverkeer, geen veilige fietsroutes. Een aanpak is moeilijk doordat het gebied over 4 gemeentes en 2 provincies gespreid is, en ook doordat de inwoners en ondernemers geen last willen hebben van maatregelen. In het verleden zijn al veel maatregelen bedacht, maar nooit uitgevoerd.

Gemeente Rhenen is nu samen met Ede een uitgebreid participatie-project gestart. Doel is om samen met belanghebbenden (inwoners, ondernemers en Fietsersbond) te komen tot effectieve, acceptabele en snel-uitvoerbare maatregelen. In totaal zijn er 6 werkgroep-sessies gepland. Als Fietsersbond Rhenen werken we hierin samen met onze collega's van Ede, Wageningen en Veenendaal.

Onze inzet: Tussen alle omliggende woonkernen moet tenminste één veilige fietsroute liggen. Kinderen/jongeren moeten veilig naar school/universiteit in een andere gemeente kunnen fietsen.

Paardenveld

De gemeente heeft onlangs een bijna-definitief ontwerp voor [herinrichting van het Paardenveld](#) gepubliceerd. Als Fietsersbond hebben we actief meegedacht en meegedaan aan de participatie. Toch zijn we niet tevreden met dit ontwerp. Deze weg is onderdeel van het FietsVeiligActieplan (2018; gemeente Rhenen), maar er wordt te weinig gedaan aan de onveiligheid van fietsers.

Ons voornaamste bezwaar is dat op een groot deel van de weg 50 km/u blijft gelden, terwijl er onvoldoende ruimte is voor een vrijliggend fietspad. Bij de Eben-Haëzerschool is een schoolzone ingetekend (goed!), maar het blijft 50 km/u! Dat gaat niet samen.

Ook aan de rotonde onderaan (kruising N225/Herenstraat) wordt te weinig verbeterd. De situatie is complex, met het tweerichtingfietspad vanuit Remmerden en de Kuilweg vlak bij de rotonde. Dit wordt niet verbeterd. Fietsers moeten nog steeds te scherpe bochten maken en een onlogische route volgen; auto's worden met vloeiende lijnen aangemoedigd om met hoge snelheid de rotonde te verlaten. Dit moet echt beter in het definitieve ontwerp!

Doortrappen

Gemeente Rhenen gaat meedoen aan het programma Doortrappen, bedoeld om ouderen

veiliger fietsen tot je 100ste

te stimuleren om (meer) te fietsen. Het programma omvat veel mogelijke activiteiten: voorlichting, fiets-evenementen, beweging, ontwikkelen leuke fietsroutes en meer. Als Fietsersbond zijn we heel blij met dit initiatief. We denken mee met de planning en ondersteunen met onze eigen fietsdocent. De eerste activiteiten worden verwacht in komend najaar.

Stadhaven + omgeving

Er ligt nu een uitgewerkt plan voor een nieuwe stadshaven, waarbij met name het gebied er omheen veel mooier wordt. Veerweg en Rijnstraat worden autoluw. De gemeenteraad lijkt erachter te staan, ondanks de kosten. Wij zijn blij met dit plan, maar hebben nog wel aandacht gevraagd voor beter inpassing van doorgaande fietsroutes.

Uitgelicht: Aantal Fietsdoden ook in 2023 schrikbarend hoog

Begin april verschenen de (landelijke) CBS-cijfers over [verkeersdoden in 2023](#). Net als de jaren ervoor zijn meer fietsers (39%) omgekomen dan automobilisten (28%). Veel media pikten al snel twee onderdelen uit de vele cijfertjes: 40% van de fietsers reed op een e-bike, en bijna de helft (44%) van de verkeersdoden was 70+. Suggestie: het zijn die ouderen op hun e-bikes. “Blame the victim” dus.

SWOV heeft de [cijfers wat verder uitgesplitst](#). En dan zie je een ander patroon.

- **Alle** langzaam verkeer telt veel slachtoffers: 10% van de verkeersdoden zijn voetgangers, en de kleine groep scootmobiel-rijders levert maar liefst 8% van alle verkeersdoden. Samen 57%, het dubbele van de automobilisten (28%).
- Bijna de helft van de doden valt **binnen de bebouwde kom**, op 30 km/u wegen (11%) of 50 km/u wegen (29%). In totaal valt zelfs 62% op **gemeentelijke** wegen.
- De meeste fietsers overleden na een botsing met een motorvoertuig. Maar zo'n 15-20 procent overlijdt door een eenzijdig ongeluk.
- Maar liefst 8% van het totaal betreft invaliden-voertuigen. Bij hen is zelfs meer dan de helft een eenzijdig ongeluk.
- 10% van het totaal zijn voetgangers.

Wat kun je daaruit concluderen? En wat is eraan te doen?

1. De meeste verkeersdoden betreffen langzaam verkeer binnen de stad. Een belangrijke maatregel is het instellen en handhaven van een maximumsnelheid van 30 km/u op plekken waar het onveilig is voor fietsers en voetgangers. Dat maakt onze wegen veiliger én leefbaarder.

2. Enkelvoudige ongelukken ontstaan vooral door slecht ontworpen wegen. Bij aanleggen van wegen wordt véél te weinig rekening gehouden met langzaam verkeer. Denk aan de vele slecht-zichtbare fietspaaltjes en obstakels, en aan valgevaar door slecht wegdek en onmogelijke bochten. Daarom pleit de Fietzersbond voor meer investeringen in veilige fietsinfrastructuur en strengere handhaving om (dodelijke) ongevallen te voorkomen.
De overheid wil dat ouderen langer/meer fietsen (project Doortrappen); de wegen moeten daar wel op worden aangepast!

Wat kun je **zelf** doen? [Teken de petitie van de Fietzersbond voor minder verkeersdoden.](#)

Wat betekent dit voor ons in gemeente Rhenen?

Voor onze gemeente hebben we helaas geen ongeval-statistieken, maar er is wel een [overzichtje van provincie Utrecht](#). Utrecht doet het wat beter dan andere provincies. Dat komt onder andere omdat er meer aandacht is voor langzaam verkeer.

Dat is ook waar wij als Fietzersbond Rhenen de nadruk op willen leggen:

- Verlagen van de standaard maximumsnelheid binnen de bebouwde komt naar 30 km/u. Alleen waar het veilig kan (gescheiden verkeersstromen) is een hogere snelheid acceptabel.
- Verminderen van eenzijdige ongevallen door minder obstakels en betere afwerking van (de randen van) wegen.
- Scheiden van verkeersstromen waar te veel verkeer samenkomt of snelheidsverschillen te groot zijn.
- Fietsveiliger omgeving van belangrijke plekken, zoals schoolzones.
- Fietseducatie voor jong en oud.
- Meer handhaving op plaatsen waar zwakkere verkeersdeelnemers in de knel komen door onveilig gedrag van anderen.

Moeten we nu constateren dat fietsen **te gevaarlijk** is? Dat valt gelukkig wel mee. SWOV maakt een vergelijking van overlijdensrisico voor verschillende vervoersmiddelen per reizigerskilometer. Motorfiets en bromfiets leveren tot 5x meer risico dan fietsen; en lopen blijkt nauwelijks veiliger dan fietsen. De auto is per kilometer nog 5x veiliger (voor inzittenden). Maar fietsen blijft natuurlijk gezonder en leuker.

Onze activiteiten in 2024

Als Fietzersbond-afdeling Rhenen bestaan we nu 3 jaar. In die tijd hebben we veel moeten opbouwen. We hebben nu de ervaring om plannen van de gemeente (en provincie) kritisch te beoordelen, en we praten mee over verkeersbeleid. We hebben veel contacten, in Rhenen en daarbuiten. Met onze paaltjeslijst (2022) en knelpuntenkaart (2023) hebben we aangegeven wat er niet goed is in onze gemeente. Met onze fietsroutekaart (2022) laten we zien hoe de bereikbaarheid voor fietsers veel beter kan. Op [onze website](#) laten we zien wat we doen.

Hierin zit ook **het meeste werk in 2024**: plannen kritisch volgen, meedoen met participatie in projecten, en meepraten over verkeersbeleid en fietsveiligheid.

Jarenlang had de gemeente moeilijk-ervulbare vacatures voor mobiliteit, zowel uitvoerend (verkeerskundig) als beleidsmatig (mobiliteit). Gelukkig zijn die vacatures nu vervuld; de gemeente kan lang-lopende problemen en wensen gaan oppakken. **Speerpunt voor ons in 2024** is om betere contacten op te bouwen, samenwerking te zoeken, en daardoor meer invloed uit te oefenen.

Contact met onze achterban (Fietzersbond-leden en andere fietsers in gemeente Rhenen) is voor ons belangrijk. We hopen in het najaar weer een **bijeenkomst** te organiseren, met aansluitend een **fietsrondje langs knelpunten**.

Helaas hebben we niet genoeg menskracht hiervoor. Wie wil helpen om een mooie dag te organiseren?

Fietsen het ideale vervoermiddel voor iedereen? Voor velen is fietsen niet (meer) zo makkelijk. Bijvoorbeeld door leeftijd, angst of lichamelijke beperkingen. Met fietslessen en persoonlijk advies door erkend fietsdocent kunnen we nu direct helpen. We doen ook mee met het programma Doortrappen van de gemeente, bedoeld om ouderen langer te laten fietsen. Voor vragen kun je direct contact opnemen met [onze eigen fietsdocent in Rhenen](#).

Hulp gevraagd

Fietzersbond Rhenen is een kleine maar actieve afdeling van de Fietzersbond. Wij proberen het verkeersbeleid van de gemeente (en provincie) te beïnvloeden, participeren in projecten, en kijken kritisch naar plannen voor weginrichting. We vragen meer aandacht voor verschillende soorten fietsers, en geven verbeteringen aan. Veel werk voor weinig mensen.

Meldt je aan als vrijwilliger en help de Fietzersbond om Rhenen veiliger te maken voor fietsers!

Lopende verkeersprojecten

Onder de kop Actueel hebben we projecten genoemd waar we mee bezig zijn. Hier een kort overzicht van andere lopende verkeersprojecten.

- **Nieuwe Veenendaalseweg**
Het heeft lang geduurd, maar binnenkort wordt begonnen met herinrichting van de Nieuwe Veenendaalseweg. Op verzoek hebben we meegedacht over maatregelen tijdens de werkzaamheden.
Voorlopig wordt alleen het onderste stuk aangepakt, de rotonde (kruising Herenstraat) en het stuk tot de Bantuinweg. Aan de rest van de weg kan pas begonnen worden na andere projecten, met name het MFC (zwembad) en het nieuwe medisch centrum.
- **Achterbergsestraatweg hoog (nabij begraafplaats)**
Na een lange voorbereiding is dit project nu in uitvoering.
Na vervanging van het riool wordt de weg (iets) beter ingericht. Een schoolzone voor de nabijgelegen Montessorischool wordt, ondanks ons aandringen, niet meegenomen.
- **Parallelweg Cuneraweg**
De Cuneraweg langs de zuidkant van Veenendaal hoort nog bij gemeente Rhenen. De parallelweg, van ambulancepost tot Kerkewijk, wordt omgebouwd tot fietsstraat. Goed plan.
De uitvoering was gepland in 2023 maar is vertraagd door onverwacht slechte conditie van het riool.
Naar verwachting wordt deze maand gestart, voor de zomer klaar.
- **Doorfietsroute Utrecht – Veenendaal**
Deze provinciale fietsroute loopt van Amerongen door het bos naar Veenendaal, en loopt daarbij door onze gemeente (Prattenburg). Het bestaande fietspad wordt (verlegd en) verbreed.
Uitvoering verwacht in 2024.
- **Herinrichting Platanenlaan**
Er wordt gewerkt aan een ontwerp, waarbij omwonenden zijn betrokken. Wij hebben aangegeven dat deze weg onderdeel is van ons fietsroutenetwerk. Vanwege het vele schoolverkeer zou dit een fietsstraat moeten worden. We wachten op het ontwerp.
Verwachte uitvoering: 2025.
- **Herinrichting Bruine Engseweg**
Samen met omwonenden is een ontwerp gemaakt dat als voorbeeld dient voor klimaatadaptieve inrichting van woonstraten. We vinden het een mooi ontwerp.
Verwachte uitvoering: 2024.
- **Grebbedijk**
De Grebbedijk moet worden versterkt. Samen met Fietsersbond Wageningen ijveren wij ervoor dat de weg op de dijk fietsvriendelijker en veiliger wordt.

Rare frats: de Brakken

Het centrumgebied rond de supermarkten in Rhenen is slecht per fiets bereikbaar. Op alle toegangswegen zijn conflicten met auto's, maar nergens zo erg als de Brakken. Bij renovatie van de parkeerplaats (in 2020!) lijken fietsers, voetgangers en minder validen eenvoudig vergeten. Bedenk daarbij dat precies ertegenover de Tollenkamp en andere bejaardencomplexen liggen, dus veel shoppers met rollator of scootmobiel komen hier langs!

Het begint al bij de inrit vanaf de Bantuinweg. Aan weerszijden zijn grijze stoeptegels, en met grijze betonklinkers loopt het "voetpad" door. Niet echt duidelijk, maar verkeerstechnisch is dit een inrit/uitrit. Verkeer op de Bantuinweg heeft dus voorrang op alle verkeer vanaf de Brakken. En voetgangers op dit stukje voetpad hebben voorrang op **alle** verkeer. Voetgangers vanaf de noordkant van de Bantuinweg kunnen moeilijk oversteken, want overal zijn parkeerplekken.

Direct na de betonklinkers zien we anders-gekleurde klinkers in kruisverband. Maar wacht, waar is het voetpad gebleven? Je moet hier als voetganger dus op de rijweg lopen, op een 30 km/u weg!? Als fietser heb je geluk: auto's sturen links om de bocht naar de parkeerplaats te kunnen maken. Rechtdoorgaande voetgangers en fietsers moeten maar hopen dat de afslaande auto's voorrang geven.

Direct na de inrit zien we wat anders. De rijbaan versmalt en ligt links; een bord maakt duidelijk dat die rijbaan eenrichtingsverkeer is. Rechts daarvan begint een strook met rode klinkertjes, die visueel doorloopt naar de winkels. Is dit bedoeld als een voetpad? Dat blijkt nergens uit! En wat moet je hier als fietser? Rechtdoorrijden mag niet, afstappen dus maar. Precies waar auto's een slalom moeten maken naar de parkeerplaats...

Nog een paar meter verder ligt de uitrit van de parkeerplaats. Auto's kruisen hier het "voetpad". Door de slechte vormgeving is niet duidelijk dat het feitelijk om een "uitrit" constructie gaat, waar voetgangers voorrang hebben (en ook fietsers). [Een P-bord bij de ingang van het parkeerterrein ontbreekt ook]

Dit is dan ook het gevaarlijkste punt. Regelmatig worden hier voetgangers met een rollator en voertuigen voor mensen met een beperking klemgereden. En fietsers natuurlijk ook.

Als kers op de taart volgt dan een heel smal voetpad, als begin van de voetgangerszone. Als voetganger moet je tussen twee muren door met slechts 1,75 m tussenruimte. Brede tegenliggers kunnen elkaar nauwelijks passeren in deze drukke doorgang. Maar op de brede stalling voor winkelwagens is genoeg ruimte over...

Met zoveel onduidelijkheden en fouten op zo'n klein stukje weg is dit met recht een rare frats. Onduidelijkheid = onveiligheid. En het had heel simpel veiliger gekund: scheiden van verkeersstromen met links (oostkant) een aparte ingang voor voetgangers en fietsers.

Ken jij ook een rare situatie? Stuur je tip naar rhenen@fietzersbond.nl.